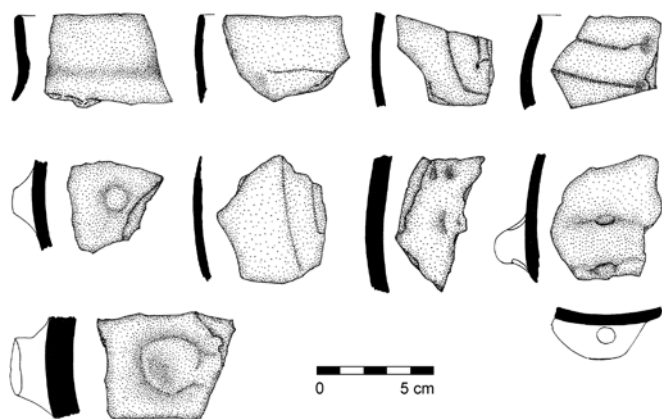

Na základě výzdoby na keramice lze neolitické osídlení rámcově datovat do mladšího stupně kultury s lineární keramikou.

Kolekce kamenných štípaných nástrojů obsahovala celkem dvě desítky kusů. Z technologického hlediska se jednalo převážně o úštěpy a zlomky čepelí. Z nástrojů lze uvést pouze škrabadlo na masivním úštěpu. Ze surovinového hlediska je patrné, že k výrobě kamenných štípaných nástrojů byl využíván zejména silicit z glacienních sedimentů, v menším množství pak silicit krakovsko-čenstochovské jury. Z lokálních surovin byl několika kusy zastoupen také křemeneč (Schenk, Doupal 2018, 19–20). Nově lokalizovaná poloha kultury s lineární keramikou ve Skaličce představuje jednu z nejvýchodnějších sídelních enkláv prvních zemědělců v přerovském regionu.

Obr. 19. Skalička. Výběr nálezů kultury s lineární keramikou. Kresba M. Kovářová.

Fig. 19. Skalička. Selection of the Linear Pottery culture finds. Drawing by M. Kovářová

Literatura

Schenk, Z., Doupal, J. 2018: Nejstarší osídlení katastru obce Skalička u Hranic ve světle archeologických pramenů. In: J. Lapáček (ed.): *Skalička. Dějiny a současnost obce*. Skalička: obec Skalička, 14–24.

Summary

In 2018, a revision surface survey in the area of the Neolithic settlement (discovered by J. Doupal in 2012) in the “Od Zámrsků” field in the cadastral area of Skalička u Hranic (Přerov District) was conducted by archaeologists from the Comenius Museum in Přerov. The new finds of sherds (Fig. 19) and lithic industry enable to date the settlement to the later phase of the Linear Pottery culture period.

Zdeněk Schenk, Kateřina Dlouhá

Staré Město (k. ú. Staré Město u Uherského Hradiště, okr. Uherské Hradiště)

„Špitálky“, parc. č. 240/431.

Moravská malovaná keramika (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0722058N, 17.4290039E

V souvislosti s revitalizací prostoru v okolí velkomoravského kostela a pohřebiště v poloze Staré Město – „Špitálky“ proběhl

v roce 2020 zjišťovací archeologický výzkum, při kterém se podařilo objevit několik sídlištních a kůlových jam datovatelných do období kultury s moravskou malovanou keramikou (viz Bartík, Chrástek 2021).

Literatura

Bartík, J., Chrástek, T. 2021: Pravěké osídlení v okolí velkomoravského kostela ve Starém Městě – „Špitálkách“. *Přehled výzkumů* 62(1), 47–68.

Summary

An exploratory excavation took place in 2020 in connection with the revitalisation of the neighbourhood of the Great Moravian church and cemetery in the Staré Město – “Špitálky” field (Uherské Hradiště District). The excavation detected two settlement pits and several postholes from the Moravian Painted Ware culture period.

Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek

Starovice (okr. Břeclav)

Prostor západně od intravilánu obce, parc. č. 4997.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -594018, -1188417; -594092, -1188638; -594212, -1188599; -594143, -1188385

Stavba probíhala při západním okraji intravilánu obce na výrazném návrší s nadmořskou výškou cca 225 m (obr. 20). Návrší je ohraničeno prudkými svahy především z jihu a východu (zde převýšení až 30 m). Ve směru na S má svah mírný sklon až do prostoru nivy Starovického potoka. Západně návrší přechází ve výraznou ostrožnu (kóta 243,1 m n. m.) obklopenou ze všech stran prudkými svahy. Jde o místo, které bylo v minulosti intenzivně využíváno, o čemž svědčí i nárůst archeologických situací v tomto prostoru.

Vlastní umístění stavby se nachází na mírném východním svahu, který je ukončen téměř rovinou, patrně uměle dotvořenou v průběhu novověku. V té době, ale i před vlastním počátkem stavby, se v prostoru nacházely záhumenky a sady, případně vinice. Využití pozemků v minulosti bylo možné interpretovat i na základě zjištěných archeologických struktur.

Pod cca 50–60 cm mocnou vrstvou ornice se nacházelo geologické podloží, které je zde tvořeno relativně pestrou směsicí světlých jílovců a písčitých jíílů (třetihorní karpatský flyš) a v omezené míře i sprašovými hlínami.

Záchraný archeologický výzkum navazoval na předchozí etapu z podzimu 2019, kdy byl zkoumán prostor pod budoucími rodinnými domy. V září a říjnu 2020 se pozornost přesunula na východní část stavby, na zarovnaný úsek plochy ohraničený na východě prudkým svahem. Již před začátkem skrývek bylo na základě předchozích pozorování možné vydedukovat ubývání zahloubených struktur a postupné doznívání sídliště směrem na severovýchod. Na ploše výzkumu o velikosti cca 20 × 120 m se podařilo lokalizovat přes 50 objektů (převážně kůlových jam). Dvě desítky objektů tvořily rozměrnější jámy navazující na již zjištěné sídliště. Tvarem a inventářem se nijak nelišily od jam zjištěných výzkumem v roce 2019 (Bíško, Kos 2020, 152–153). Opět šlo o bližší nespécifikovatelné sídlištní (možná výrobní) a zásobní jámy z mladšího stupně lengyelské kultury. V budoucích letech se díky pokračující výstavbě zcela jistě podaří odkrýt

řadu dalších situací, které doplní mozaiku pravěkého využívání lokality. V tuto chvíli je však možné konstatovat, že se podařilo prozkoumat značnou část sídliště, zatím bez dokladů funerálních aktivit. Sídliště bylo využíváno především v období mladšího stupně lengyelské kultury a v období věteřovské kultury starší doby bronzové (viz oddíl Doba bronzová).

Obr. 20. Starovice. Letecký pohled na lokalitu od západu. Foto R. Bíško.
Fig. 20. Starovice. Aerial photo of the site, view from the west. Photo by R. Bíško.

Literatura

Bíško, R., Kos, P. 2020: Starovice (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 61(1), 152–153.

Summary

A rescue excavation on the western periphery of the built-up area of the municipality of Starovice (Břeclav District; Fig. 20) continued in 2020. More than 50 sunken features from the later phase of the Lengyel culture and the Early Bronze Age were excavated.

Richard Bíško

Telnice (k. ú. Telnice u Brna, okr. Brno-venkov)

Ul. Draha, parc. č. 3120.

Lengyelská kultura. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.0942289N, 16.7141314E

Na rozsáhlé ploše nově stavěné haly byl při záchranném archeologickém výzkumu zjištěn jediný sídlištní objekt lengyelské kultury s nepočetným náleзовým souborem. Jde o dosud neznámou lokalitu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A rescue excavation took place within the framework of the construction of a new hall in Telnice cadastral area (Brno-Country District), which detected a single settlement feature of the Lengyel culture.

David Parma

Telnice (k. ú. Telnice u Brna, okr. Brno-venkov)

Ul. Hliníky, č. p. 6, parc. č. 1341.

Kultura lineární keramiky. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.1105286N, 16.7277461E

Ve výkopech základových pasů pro novostavbu rodinného domu v ulici Hliníky bylo zachyceno celkem 6 sídlištních objektů kultury s lineární keramikou, z nichž dva obsahovaly značné množství redeponovaných zlomků mazanické konstrukce. Nově zjištěné objekty jsou součástí lokality „Na Krakovci“, zkoumané už od 30. let 20. století (Belcredi a kol. 1989, 52).

Literatura

Belcredi, L. a kol. 1989: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov.

Summary

A total of 6 settlement features of the Linear Pottery culture were detected during the digging of the foundation strips for a family house in Hliníky Street in Telnice (Brno-Country District).

David Parma

Tišnov (okr. Brno-venkov)

Ul. Černohorská, parc. č. 2466/279, 2466/282, 2466/284, 2466/464.

Kultura lineární keramiky, moravská malovaná keramika (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK – -608804.75, -1142128.33, -608789.46, -1142147.09, -608783.60, -1142149.27, -608767.96, -1142141.22

V říjnu roku 2020 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., v souvislosti s terénními úpravami záchranný archeologický výzkum na parc. č. 2466/279, 2466/282, 2466/284 a 2466/464. Dotčené pozemky jsou situovány na severovýchodním pomezí zastavěného území města Tišnov, v severní výšce křižovatky komunikací ulic Černohorská a Dlouhá. V jejich těsném jihozápadním sousedství bylo již v letech 2016 a 2017 částečně odkryto polykulturní pravěké sídliště (Přichystal 2017; 2018). K zachycení archeologických situací došlo jen v pravouhlej zalomeném pásu o délce cca 45 m a šířce zhruba 6–7 m při jihozápadní straně uvedených pozemků, kde skrývka ornice před trvalým deponováním zeminy, vytěžené při budování nových inženýrských sítí podél severozápadní krajnice komunikace ulice Černohorská v úseku od její křižovatky s ulicí Dlouhá směrem na Železné, dosáhla úrovně sprašového podloží. Celkem bylo odkryto a v úrovni povrchu ovzorkováno 10 zahlučených sídlištních objektů. Kromě dvou sídlištních jam bez možnosti bližší funkční interpretace se jednalo o šest kúlových jam, jednu jámu primárně sloužící asi k získávání hlíny a jeden krátký žlab. Na základě získaného materiálu, především zlomků keramických nádob, je možné pouze dva objekty blíže časově zařadit, a to pravděpodobně do kultury s moravskou malovanou keramikou. Nálezy soudobých střeptů v ponechané nadložní vrstvě dále na severovýchod naznačují pokračování sídlištního areálu uvedeným směrem. Pouze ve formě intruze osamoceného zlomku